

»Kukuza Moringa kutokana na vipandikizi«

Moringa huenezwa kwa urahisi na vipandikizi vyta shina. Kueneza mimea kutoka kwa vipandikizi kuna faida mbili tofauti.

Ya kwanza ni uenezi wa clonal ambao unazalisha mimea kutoka kwa vipandikizi kama njia ya uenezi wa clonal. Hii ina maana kwamba mmea mpya utakuwa na sifa halisi kuliko ile ya mmea mama uliyochukuliwa. Sifa hizi zinaweza kujumuisha, kiwango cha ukuaji, umbo la ukuaji, matarajio ya mavuno na ukubwa wa majani na maganda ya matunda. Ya pili ni awamu ya vijana iliyofupishwa ambayo ni kipindi cha ukuaji wa mimea ambapo mmea ni mchanga sana kutoa maua au mbegu.

Kukata uzalishaji

Pia, mimea ya morings inaweza kuzalishwa kutokana na vipandikizi vilivyokwama shambani au kutoka kwa vipandikizi vilivyokwama kwenye chombo.

Faida za kuanzisha bustani ya moringa kutoka kwa vipandikizi ni pamoja na: muundo wa ukuaji unaofanana, matarajio ya mavuno yanayotabirika, kasi ya ukuaji sawa, na muda mfupi kutoka kwa kupanda hadi uzalishaji kamili.

Vipandikizi vilivyokwama kwenye shamba

Vipandikizi vilivyokwama shambani lazima vizingatiwe tu chini ya hali bora ya hali ya hewa na ukuaji au kwa kuongeza umwagiliaji chini ya hali ya joto kavu.

Vipandikizi vina urefu wa 30–50cm na kipenyo cha shina cha angalau 3–5 cm. Vipandikizi huwekwa moja kwa moja kwenye shamba lililotayarishwa na kuwekwa unyevu, hadi mizizi na kuondoka kuonekana. Vipandikizi lazima vichukuliwe wakati wa msimu wa ukuaji kutoka kwa mimea yenye afya.

Vipandikizi vilivyokwama kwenye chombo

Huwa ni vidogo na vina kiwango cha kuchukua. Vyafaa viwe na kipenyo kisichozidi sm 1 na vipandikizi viwe na urefu wa 20–30 sm.

vipandikizi vinapaswa kukwama katika mchanganyiko mzuri wa kukata na muundo wa 40% coir, 40% peat na 20% vermiculite. Homoni ya mizizi inaweza kutumika kwa kukata ili kuharakisha mizizi. Baada ya kubandika, weka sufuria kwenye eneo la kuangazia kivuli na uhifadhi unyevu. Kumbuka kuweka mimea yenye mizizi migumu kabla ya kupanda shambani.